

Granskning av miljö- och hälsoskyddsnämndens styrning och uppföljning av livsmedels-, miljö- och hälsoskyddstillsynen

Granskningsrapport

Varbergs kommun

KPMG AB

2018-02-26

Antal sidor 11

Varbergs kommun

Granskning av miljö- och hälsoskyddsmyndighets styrning och uppföljning av livsmedels-, miljö - och hälsoskyddstillsynen.

KPMG AB

2018-02-26

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
2	Inledning/bakgrund	2
2.1	Syfte och revisionsfrågor	2
2.2	Avgränsning	2
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Ansvarig nämnd	4
2.5	Metod	5
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Organisation och ansvar	5
3.2	Mål och styrdokument	5
3.3	Centrala rutiner och processer	7
3.4	Uppföljning och intern kontroll	8
3.5	Slutsats och rekommendationer	9

1 Sammanfattning

KPMG har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Varbergs kommun genomfört en granskning av miljö- och hälsoskyddsnämndens styrning och uppföljning av livsmedels-, miljö- och hälsoskyddstillsynen.

Av granskningen framgår att nämnden har fastställt de lagstyrda dokument som krävs i form av behovsutredning och tillsynsplan, vilket utgör en förutsättning för en ändamålsenlig styrning och uppföljning. Vår sammanfattande bedömning är dock att miljö- och hälsoskyddsnämndens styrning och uppföljning av livsmedels-, miljö- och hälsoskyddstillsynen bör stärkas. Nämnden bör på ett tydligt sätt inkludera fullmäktiges mål- och inriktningar i sin styrning samt utveckla sin ekonomiska styrning genom att se över utformningen av nyckeltalet för självfinansiering.

Mot bakgrund av vår granskning lämnar vi följande rekommendationer:

- Miljö- och hälsoskyddsnämnden bör inkludera kommunfullmäktiges mål- och inriktningar i sin styrning och uppföljning.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden bör tydliggöra sin ekonomiska styrning genom att särskilja livsmedel från miljö- och hälsa vad gäller självfinansieringsgraden.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden bör tillse att det vid beslut om tillsynsplan tydligt framgår vilken tillsyn som eventuellt prioriteras bort.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden bör verka för fortsatt utvärdering och uppföljning av kundnöjdhet.

2 Inledning/bakgrund

Vi har av Varbergs kommuns revisorer fått i uppdrag att granska miljö- och hälsoskyddsnämndens styrning och uppföljning av livsmedels-, miljö- och hälsoskyddstillsynen. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2017.

Kommunernas tillsyn av livsmedel och miljö- och hälsoskydd är framförallt reglerat i miljöbalken och miljötillsynsförordningen. Tillsynen utövas genom tillsynsbesök och rådgivning och information. I tillsynsansvaret ingår även att avsätta tillräckliga resurser och att ha personal med tillräcklig kompetens som ska utföra arbetet. Samtidigt finns kommunallagens självkostnadsprincip vilket innebär att kommunen inte får ta ut högre avgifter än vad den faktiska insatsen kostar. Detta ställer krav på planering och uppföljning av tillsynen inom nämndens uppdrag samt att det finns strukturer för hur nämnden ska arbeta för att öka kostnadstäckningsgraden för de debiterbara tjänsterna.

Revisorerna har i sin revisionsplanering för 2017 uppmärksammat risker kring huruvida det finns en ändamålsenlig resursplanering samt verktyg för att styra tillsynsverksamheten mot en ökad effektivitet.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att bedöma om nämnden har en ändamålsenlig och tillräcklig styrning och uppföljning av livsmedels-, miljö- och hälsoskyddstillsynen.

De revisionsfrågor som granskningen ska ge svar på är följande:

- Har nämnden säkerställt en tydlig ansvarsfördelning och styrning inom organisationen?
- Har nämnden genom delegationsordningen säkerställt att beslut fattas på rätt nivå samt att det finns en följsamhet till delegationsordningen genom krav på systematisk återrapportering?
- Finns en dokumenterad behovsutredning och tillsynsplan? Finns en dokumenterad resursplanering?
- Följer nämnden upp sin verksamhet genom brukar- och kundenkäter?
- Har nämnden genom befintliga system och rutiner förutsättningar för att säkerställa att tillsynsverksamheten bedrivs effektivt?
- Är återrapporteringen till nämnden tillräcklig?

2.2 Avgränsning

Granskningen avgränsas till nämndens tillsynsverksamhet avseende livsmedel, miljö- och hälsoskydd.

2.3 Revisionskriterier

- Kommunallagen
- Miljöbalken
- Miljötillsynsförordningen
- Livsmedelslagen
- Nämndens reglemente
- Reglemente för intern kontroll i Varbergs kommun
- Kommunala mål och riktlinjer beslutade av kommunfullmäktige

2.3.1 Lagstiftning

2.3.1.1 *Kommunallagen*

Nämndens ansvar för verksamheten regleras i kommunallagens (KL) 6 kap 7§. Där fastslås att nämnden ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Nämnden ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

2.3.1.2 *Miljöbalken och livsmedelslagen – Finansiering av tillsyn*

Varje kommun utövar genom den eller de nämnder som fullmäktige bestämmer tillsyn inom kommunen avseende miljö- och hälsoskyddet med undantag för sådan miljöfarlig verksamhet som kräver tillstånd. Enligt miljöbalkens grundläggande principer är det den som bedriver en verksamhet som kan orsaka hälso- eller miljöstörningar, som är ansvarig och som därmed ska betala de kostnader som uppstår av den prövning och tillsyn som krävs för att skydda människor och miljö. Målet är att tillsynsverksamheten så långt som möjligt ska vara självfinansierad och inte bekostas med skattemedel. Enligt miljöbalken har kommunen rätt att ta ut en avgift för tillsynen medan det är ett krav att ta ut en avgift för tillsyn under livsmedelslagen.

2.3.1.3 *Miljötillsynsförordningen*

Enligt Miljötillsynsförordningen (2011:13) ska det hos en operativ tillsynsmyndighet finnas en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Behovsutredningen ska avse en tid om tre år och den ska ses över vid behov eller minst en gång varje år. Vidare ska en operativ tillsynsmyndighet föra ett register över de tillsynsobjekt som behöver återkommande tillsyn.

Miljötillsynsförordningen reglerar även utformning och innehåll av tillsynsplan och resursanvändning. Planen ska grundas på en behovsutredning. Vidare ska nämnden besluta om utredningen och planen samt årligen följa upp och utvärdera sin tillsynsverksamhet. En operativ tillsynsmyndighet ska bedriva tillsynsarbetet effektivt samt tillse en kompetensutveckling hos personalen beträffande tillsynsfrågor.

2.3.2 Kommunfullmäktiges mål och riktlinjer

2.3.2.1 Budget 2017 och kommunens styrmodell

Kommunfullmäktige har för åren 2016-2019 beslutat om fyra strategiska målområden och tre prioriterade inriktningar som nämnder och styrelser ska arbeta utifrån. Målområdena och inriktningar utgår från kommunens gemensamma vision om Varberg som Västkustens kreativa mittpunkt år 2025. Tillsammans med kommunens två finansiella mål är de vägledande i arbetet med att uppfylla kommunallagens krav på en god ekonomisk hushållning.

I november månad fastställer fullmäktige kommunens budget för nästkommande år samt de ekonomiska ramarna för året därpå. Nämnder och styrelser ska därefter arbeta fram genomförandeplaner utifrån fullmäktiges mål- och inriktningsdokument. Planerna ska innehålla strategier och åtgärder för att nå fullmäktiges mål. Nämnderna ska också arbeta fram kvalitetsfaktorer och kvalitetsindikatorer för sin basverksamhet. Varje nämnd ska regelbundet rapportera in sina ekonomiska resultat till kommunstyrelsen. En beskrivning av nämndens arbete med de strategiska målområdena ska även ingå i denna rapportering.

2.3.2.2 Miljö- och hälsoskyddsnämndens reglemente

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är den nämnd som enligt 26 kap 3 § miljöbalken fullgör kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i övrigt fullgöra de uppgifter som fullmäktige ålägger nämnden. Enligt reglementet omfattar nämndens övriga uppgifter bl.a. följande:

- följa av fullmäktige fastställda mål för verksamheten
- inom övergripande ramar och planeringsförutsättningar lämna förslag till budget för god ekonomisk hushållning
- för nämndens verksamhetsgrenar fastställa ramar och förväntade resultat
- ta initiativ till utveckling och effektivisering samt att tillse att angivna mål, program och planer kan genomföras
- ansvara för en regelmässig uppföljning och utvärdering inom ansvarsområdet; för detta ändamål ska nämnden tillämpa en effektiv intern kontroll.

2.4 Ansvarig nämnd

Miljö- och hälsoskyddsnämnden.

2.5 Metod

Genomförandet av granskningen består av;

- Dokumentstudier av relevanta mål, styr- och policydokument, internkontrollplaner, behovsutredning och tillsynsplaner inom nämndens verksamhetsområde
- Intervjuer med förvaltningschef, biträdande förvaltningschef, förvaltningsadministratör samt ett urval av handläggare inom miljö-, hälsoskydd- och livsmedelstillsyn.

Rapporten är faktakontrollerad av samtliga intervjuade.

3 Resultat av granskningen

3.1 Organisation och ansvar

Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen leds av förvaltningschef tillsammans med ställföreträdande förvaltningschef. Förvaltningen består av kanslienheten, hälsoskyddsenheten, livsmedelsenheten och miljöskyddsenheten. Förvaltningschefen innehar verksamhetsansvar och budgetansvar för verksamheten samt personalansvaret för samtliga medarbetare. Därtill har förvaltningschefen ansvaret för tilldelade arbetsmiljöuppgifter.

Ledningsorganisationen bygger på ordförandeskap från de fyra enheterna. Således finns ingen beslutande ledningsgrupp inom förvaltningen. Övergripande gemensamma frågor diskuteras och hanteras istället av förvaltningschef, ställföreträdande förvaltningschef samt representant från respektive enhet. Frågorna hanteras även vid arbetsplatsträffar (APT) som genomförs och protokollförs regelbundet var fjärde vecka. Ordförandeskapet cirkulerar bland medarbetarna enligt i förväg beslutad modell.

3.2 Mål och styrdokument

3.2.1 Budget 2017

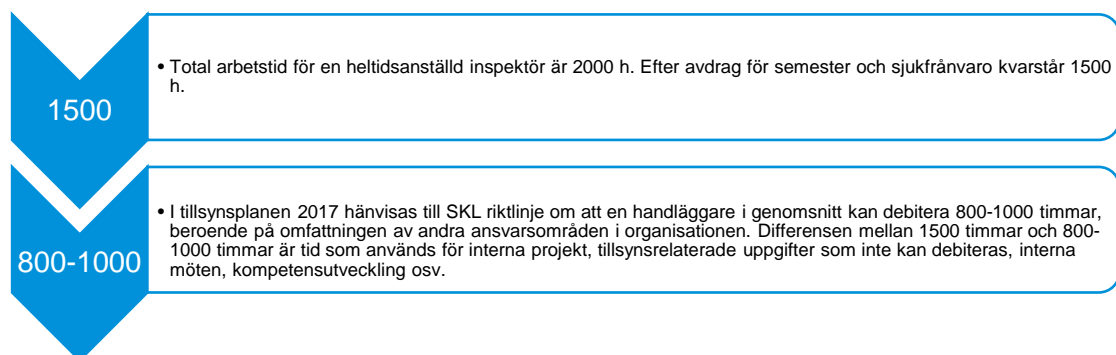
I miljö- och hälsoskyddsnämndens budget 2017 anges viss information kring omfattningen på tillsynen under det kommande året, fördelat på de olika enheterna. Vidare presenteras i korta drag det utvecklingsarbete som ska fortgå under 2017. I dokumentet anges att verksamhetsstödjande åtgärder genomförs för ökad måluppfyllelse samt att strukturen på förvaltningen behöver förstärkas i syfte att uppnå ökad måluppfyllelse, dels avseende administrativa uppgifter och dels interna kommunala strategiska uppdrag. I budgeten 2017 framgår inte någon information avseende fullmäktiges mål- och inriktningsdokument eller miljö- och hälsoskyddsnämndens roll i detta arbete. Däremot var inriktningarna med tillhörande aktiviteter en del av nämndens budget 2015. Av intervjuerna framgår att nämndens beslut 2015 avseende hantering av de olika målområdena och inriktningarna utgör

grund för verksamheten även under 2017. Några övriga mål, nyckeltal och beskrivningar om verksamhetsinriktning, planerade projekt osv framgår inte i budget 2017. Hänvisningar finns dock till tillsynsplanen, i vilken sådan information framgår. Se stycke 3.2.2 för mer information om behovsutredning och tillsynsplan.

I budgeten 2017 anges inte någon målsättning avseende självfinansieringsgrad. Enligt uppgift beslutade nämnden för flera år sedan om en målsättning om att verksamheten självfinansieringsgrad skulle vara 50 %. Detta nyckeltal är inte något som framgår i de senaste årens budgetar. Däremot visar granskningen att detta nyckeltal ingår i nämndens uppföljning inom ramen för årsredovisning och uppföljning av tillsynsplanen. Mer om detta i stycke 3.4.1.

3.2.2 Behovsutredning och tillsynsplan

Vid beräkning av tillgängliga resurser totalt inom miljö- och hälsoskyddtillsynen utgör 800-1000 h riktmärket för hur många timmar som finns tillgängliga per heltidsanställd inspektör i Varbergs kommun.

Av intervjuer och styrdokument framgår att följande uppskattning av hur arbetstid fördelas mellan olika arbetsuppgifter utgör grund för beräkning av tillgängliga resurser i tillsynsplanen.¹ Hur stor andel av dessa timmar som bedöms generera intäkter framgår inte.

Nämnden beslutade 2016-12-12 om tillsynsplan 2017. Behovet av tillsyn (periodisk, löpande och övrig tillsyn) uppskattas i tillsynsplanen 2017 till att omfatta 15 791 h. Tillgängliga timmar utifrån befintliga personalresurser uppges vara 14 415 h och tillsynstimmar som planeras att genomföras under 2017 är 14 395 h. Differensen mellan vad som enligt behovsutredningen bör genomföras och antalet tillgängliga resurser är 1 376 h. I tillsynsplanen eller i nämndens beslut framgår inte tydligt vilka områden som prioriterats bort. Det finns inte heller någon bedömning avseende huruvida verksamheten har tillräckliga resurser för att kunna bedriva en godtagbar tillsyn under året. Tidigare nämndbeslut om att verksamheten som helhet ska ha en självfinansieringsgrad på 50 % framgår inte i tillsynsplanen i form av nyckeltal eller annan styrning.

3.2.3 Delegationsordning

I delegationsordningen² tydliggörs vilka ärenden som nämnden inte delegerat, vilka beslut som delegerats till ordförande samt vilka beslut som delegerats till förvaltningschefen. Vi kan konstatera att samtliga beslut (utöver sådana om inte får vidaredelegeras) har delegerats till förvaltningschefen. Förvaltningschefen har enligt delegationsordningen rätt att vidaredelegera samtliga beslut till befattningshavare på förvaltningen. Förvaltningschefens vidaredelegering framgår i personliga delegationsordningar för respektive medarbetare. Beslut som förvaltningschefen inte vidaredelegerat handlar framförallt om anställning- och personalärenden samt beslut om sanktionsavgifter. Beslutanderätten avseende vite har nämnden inte delegerat till förvaltningschef. Det anges att delegeringsbeslut ska anmälas fortlöpande till nämnden. Av granskningen framgår att detta krav avser både delegerad och vidaredelegerad beslutanderätt och protokollgranskningen visar att rutinen efterlevs.

3.3 Centrala rutiner och processer

3.3.1 Register och handläggning

De intervjuade bedömer att befintligt register över tillsynspliktiga verksamheter är heltäckande och uppdaterat. I den årliga utvärderingen av tillsynsplanen hanteras frågan avseende registerföring. I utvärderingen av tillsynsplan 2016 anges att samtliga tillsynsobjekt inom kommunen finns registrerade i förvaltningens ärende- och handläggarsystem. Detta omfattade vid tillfället för utvärderingen 2 306 stycken fasta tillsynsobjekt. Kommunens ca 500 familjebostäder och ca 5 000 enskilda avlopp tillkommer utöver detta.

Handläggning och ärendehantering styrs genom de dokumenterade rutiner och riktlinjer som finns framtagna och som är tillgängliga för samtliga medarbetare via en gemensam server. På förvaltningen finns det ett registerråd och en kvalitetsgrupp som ansvarar för att strukturmateriel, rutiner och beslutsmallar är uppdaterade och relevanta. Samtliga intervjuade upplever att det i tillräcklig utsträckning finns dokumenterade rutiner och mallar för processer och beslut samt att uppdateringen av dessa fungerar väl inom respektive enhet.

3.3.2 Planering och styrsystem för att säkerställa effektivitet

Inför utarbetandet av tillsynsplan ansvarar respektive enhet för att se över tillsynsbehovet inom respektive verksamhetsområde. Översynen utgör grund för den sammanställda tillsynsplanen. Utifrån beslutad tillsynsplan utarbetas en individuell plan för respektive medarbetare. Av planen framgår hur många tillsyner medarbetaren ska genomföra samt tidsomfattningen av respektive tillsyn (grundas på schablon). Planen finns i excellfilen, "Redovisning ur Tid" (RUT) i vilken medarbetare registrerar genomförd tillsyn i takt med att den genomförs. Registreringen utgörs av att tillsyner markeras som genomförd och genom att tid registreras utifrån förutbestämd schablon. Antalet timmar i respektive medarbetares planering styrs utifrån de riktlinjer och antaganden som finns beskrivna i stycke 3.2.2. Genom RUT kan varje enhet

² Antagen av miljö- och hälsoskyddsnämnden 2016-12-12 och senast uppdaterad 2017-09-04.

kontinuerligt ha en övergripande kontroll över hur mycket tillsyn som genomförts i förhållande till beslutad tillsynsplan. I särskild kolumn registreras sådana timmar som inte genomförts under året. Detta för att ha en översikt över eventuell tillsynsskuld som upparbetas. Av granskningen framgår att registreringen i RUT sker regelbundet och vid enheternas avstämningsmöten följs registreringen upp.

Noterbart är att RUT inte är något fullskaligt tidrapporteringsystem. Det innefattar inte sådan tid som lagts ner men som inte inryms i schablonen eller sådan tid som avser andra arbetsuppgifter än tillsyn.

3.4 Uppföljning och intern kontroll

3.4.1 Mål, ekonomi och verksamhet

Nämnden tillhandahålls med delårs- och årsredovisning. I årsredovisningen 2016 framgår information kring verksamheten som bedrivits under året samt ett antal övergripande nyckeltal. Bland annat presenteras antalet genomförda tillsyner, nettokostnad per invånare och självfinansieringsgraden för verksamheten i sin helhet. Därtill redovisas ett antal nyckeltal kopplat till tillsynen inom respektive enhet. Någon bedömning av målpåfyllelse kopplat till kommunfullmäktiges strategiska inriktningar och mål framgår inte.

Nämnden tillhandahålls under året med kvartalsrapporter i vilken tillsynsplanen följs upp. Av rapporterna framgår hur mycket tillsyn som genomförts, dels utifrån antalet objekt och dels utifrån antalet timmar. Utförd tillsyn sätts i relation till den omfattning av tillsyn som är målsättningen för året. I redovisningen särskiljs den periodiska tillsynen från löpande och övrig tillsyn. Därtill ska varje enhet årligen till nämnden återrapportera två genomförda projekt.

I samband med att den nya tillsynsplanen beslutas hanteras även uppföljningen av tillsynen från året dessförinnan. Av uppföljningen 2015 framgår att den stora volymen av löpande ärenden medfört att den periodiska tillsynen inte helt kan genomföras i enlighet med nämndens och lagstiftningens intentioner. Under 2015 utfördes 1 440 tillsynsbesök samtidigt som 1 576 stycken ansökningar, anmälningar och klagomål hanterades. Enligt uppföljningen genomfördes tillsynsplanen i huvudsak. Det konstaterades att miljö- och hälsoskyddsförvaltningens verksamhet som helhet finansierades till 49 % av avgifter under 2015.

Även i uppföljningen 2016 konstateras att den periodiska tillsynen inte helt kunde genomföras i enlighet med nämndens och lagstiftningens intentioner men att tillsynsplanen bedömdes i huvudsak ha genomförts. Under 2016 utfördes 1 538 tillsynsbesök samtidigt som 1 1461 stycken ansökningar, anmälningar, klagomål hanterades. Miljö- och hälsoskyddsförvaltningens verksamhet finansierades 2016 till 51 % av avgifter och kostnaden per invånare var 149 kronor.

Utöver ovanstående sker en händelsestyrd återrapportering i de fall något inträffar eller nämnden efterfrågar information i ett speciellt ärende.

3.4.2 Delegationsbeslut

Av protokollgranskningen framgår att delegationsbeslut återrapporteras vid nästkommande sammanträde via en lista. Därtill finns det en pärm där samtliga beslut finns tillgängliga för nämndledamöterna. Ärendehanteringssystemet utgör kontrollsystemet för att säkerställa att samtliga beslut återrapporteras. Vi kan konstatera att även de beslut som vidaredelegerats återrapporteras enligt gällande rutin. Vidare finns en rutin att förvaltningschefen vid varje sammanträde redogör för ett urval av fattade delegeringsbeslut. Syftet är kompetensutveckling och information för nämndsledamöterna. Delegationsbeslut som redovisas väljs ut av arbetsutskottet inför nämndssammanträdet.

3.4.3 Kundnöjdhet

Inom ramen för Miljösamverkan Halland deltog Varbergs kommun i kundundersökningar som var speciellt inriktade på förvaltningen relevanta frågeställningar. Undersökningarna genomfördes vartannat år och senaste året som detta gjordes var 2014. Förvaltningen har nu bildat en arbetsgrupp som har i syfte att utveckla hur förvaltningen framöver ska arbeta med denna sortens uppföljning.

Därtill deltar Varberg i NKI mätningarna i vilka frågor kopplat till förvaltningens verksamhet ingår. Av genomförd protokollgranskning framgår inte huruvida resultatet av dessa undersökningar återrapporterats till nämnden. Dock har resultatet redovisats för kommunstyrelsen.

3.4.4 Intern kontroll

I den av nämnden beslutade interna kontrollplanen 2017³ finns 21 kontroller, bland annat kundfakturering, styrdokument, rutiner för handläggning av ärenden i ECOS, handläggningstid och antalet hanterade enskilda avlopp. Samma kontroller ingick i den interna kontrollplanen 2016. Den interna kontrollplanen för 2018 består av 12 av de tidigare beslutade kontrollerna.

3.5 Slutsats och rekommendationer

Nämnden har fastställt de lagstyrda dokument som krävs i form av behovsutredning och tillsynsplan, vilket utgör en förutsättning för en ändamålsenlig styrning och uppföljning. Utifrån vår granskning bedömer vi dock att nämndens styrning och uppföljning av livsmedels-, miljö- och hälsoskyddstillsynen bör stärkas. Nämnden bör på ett tydligt sätt inkludera fullmäktiges mål- och inriktningar i sin styrning samt utveckla sin ekonomiska styrning genom att se över utformningen av nyckeltalet för självfinansiering.

---

³ 2016-12-07

3.5.1 Svar på revisionsfrågorna

Har nämnden säkerställt en tydlig ansvarsfördelning och styrning inom organisationen?

Genom att miljöchefen har ansvar för verksamhet, personal och budget bedömer vi att rollfördelningen inom förvaltningsorganisationen är tydlig. Ordförandeskapet från de olika enheterna kan innebära utmaningar då vederbörande inte har något personalansvar eller enhetsövergripande beslutanderätt. Av intervjuerna framgår dock inte något som tyder på att detta upplägg upplevs som otydligt.

Beträffande nämndens styrning bedömer vi att den bör stärkas och utvecklas. Nämnden bör på ett tydligt sätt inkludera fullmäktiges mål- och inriktningar i sin styrning. Nämnden bör även utveckla sin ekonomiska styrning genom att se över utformningen av nyckeltalet för självfinansiering. För att detta nyckeltal ska bli relevant krävs en särskiljning mellan livsmedel och miljö- och hälsa. Detta då det enligt lagstiftning och förordning finns olika krav på nivån av självfinansiering inom dessa två olika områden. Nämnden bör även tillse att det vid beslut om tillsynsplan tydligt framgår vilken tillsyn som eventuellt prioriteras bort på grund av ej tillräckliga resurser.

Har nämnden genom delegationsordningen säkerställt att beslut fattas på rätt nivå samt att det finns en följsamhet till delegationsordningen genom krav på systematisk återrapportering?

Delegationsordningen är strukturerad och lättöverskådlig. Delegationsordningen följer den praxis som säger att delegerad beslutsrätt endast bör tilldelas en person eller befattningshavare. Vidaredelegationen är omfattande och regleras i personlig "Delegering i särskilda ärenden" som finns upprättad för varje medarbetare. Beslut som förvaltningschefen inte vidaredelegerat handlar framförallt om anställning- och personalärenden samt beslut om sanktionsavgifter. Beslutanderätten avseende vite har nämnden inte delegerat ut till förvaltningschef. Utifrån vår granskning bedömer vi att delegationsordningen och befintlig återrapportering i allt väsentligt säkerställer att beslut fattas på rätt nivå.

Finns en dokumenterad behovsutredning och tillsynsplan? Finns en dokumenterad resursplanering?

Nämnden har beslutat om de lagstyrda dokument som krävs i form av behovsutredning och tillsynsplan. Den övergripande resursplaneringen i tillsynsplanen har sin grund i den enhetsspecifika planering där varje medarbetare har sin egen dokumenterade planering i RUR. Med hjälp av RUR finns förutsättningar för varje enhet och medarbetare att regelbundet ha uppsikt över genomförda tillsyner under året och kvarstående tillsyn enligt tillsynsplanen.

Har nämnden genom befintliga system och rutiner förutsättningar för att säkerställa att tillsynsverksamheten bedrivs effektivt?

Vår bedömning är att befintliga system och rutiner delvis tillhandahåller förutsättningar för nämnden att styra, följa upp och säkerställa att tillsynsverksamheten bedrivs på ett effektivt sätt inom förvaltningen. Vi bedömer dock att nämnden i sin formella styrning inte utnyttjar dessa förutsättningar i tillräcklig utsträckning. Nämnden tillhandahålls med uppföljningar avseende antalet genomförda tillsyner i förhållande till tillsynsplanen samt

hur mycket tid detta omfattar procentuellt av den totala tiden som ska läggas ner under året för avdelningen. Som nämnts ovan bör dock självfinansieringsgraden utgöra ett centralt nyckeltal för nämndens ekonomiska styrning och nämnden bör se över på vilket sätt detta nyckeltal beräknas.

Följer nämnden upp sin verksamhet genom brukar- och kundenkäter?

Det systematiska arbetet med att genomföra egna brukar- och kundenkäter har under de senaste tre åren varit vilande. Granskningen visar dock att utvecklingsarbete initierats under 2017 i syfte att hitta en ny form och rutin för denna informationsinsamling. Det framgår inte om resultatet från senast genomförd NKI – undersökningen återrapporterats till nämnden.

Är återrapporteringen till nämnden tillräcklig?

Vi bedömer att återrapporteringen till nämnden inte är helt tillräcklig. Den bör kompletteras med nyckeltal avseende självfinansieringsgrad, dels för livsmedel och dels för miljö- och hälsa. Nämnden bör även tillse att mål- och måluppfyllelse kopplat till kommunfullmäktiges mål- och inriktningar är en del av nämndens system för uppföljning och intern kontroll.

3.5.2 Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning lämnar vi följande rekommendationer:

- Miljö- och hälsoskyddsnämnden bör inkludera kommunfullmäktiges mål- och inriktningar i sin styrning och uppföljning.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden bör tydliggöra sin ekonomiska styrning genom att särskilja livsmedel från miljö- och hälsa vad gäller självfinansieringsgraden.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden bör tillse att det vid beslut om tillsynsplan tydligt framgår vilken tillsyn som eventuellt prioriteras bort.
- Miljö- och hälsoskyddsnämnden bör verka för fortsatt utvärdering och uppföljning av kundnöjdhet.

Sofie Oldfield

Certifierad kommunal revisor, projektledare